

Історії про життя, смерть і нейрохірургію

КУПИТИ

Про книгу

Правда – то його релігія, кажуть про Генрі Марша колеги. Власне, у цій книжці спогадів і роздумів відомого британського нейрохірурга ви знайдете багато захоплюючих історій, у яких головне – це етика стосунків між лікарем та пацієнтом, тонка межа між гіркою правдою і крихкою надією. Бути висококласним нейрохірургом – цього не досить, щоб бути Генрі Маршем. Треба ще мати найкращі людські якості – доброту, вимогливість до себе, любов до людей і неабиякий талант оповідача.

ПЕРЕДМОВА

Коли ми хворіємо і потрапляємо до лікарні, боячись за власну долю, в очікуванні ризикованої операції, то мусимо щонайменше довіряти своїм лікарям, інакше життя було б нестерпним. Не дивно, що ми намагаємось подолати свій страх і наділяємо наших лікарів надприродними якостями. Якщо операція минула успішно, то хірург — герой, якщо ж ні — злочинець.

Насправді, певна річ, все по-іншому. Лікарі — такі ж люди, як і всі інші. Багато речей, що відбуваються в лікарнях, є результатом гри долі, успіх або невдача часто не залежать від лікарів. Розуміти, коли є потреба в операції, не менш важливо, ніж вміти власне оперувати, а навчитись цьому розумінню — найважче.

Життя нейрохірурга не буває нудним, і він може стати надзвичайно успішним, але за це доведеться сплатити високу ціну. Ви не уникаєте помилок і навчитесь жити з подекуди жахливими їхніми наслідками. Ви навчитесь об'єктивно дивитись на речі і при цьому залишатись людиною. Ця книга розповідає про те, як я намагався, іноді безуспішно, знайти золоту середину між потребою відсторонитись та виявити співчуття до хворого — здатністю, без якої хірургічна кар'єра неможлива. Баланс між надією та реальністю. Я не ставлю за мету підважити довіру до нейрохірургів чи медичної професії взагалі, але сподіваюсь, що завдяки цій книзі люди зрозуміють, з якими труднощами, радше морального, а не фахового характеру, зіштовхуються лікарі.

ПІНЕОЦИТОМА

пухлина шишкоподібної залози, яка повільно росте; трапляється вкрай рідко.

Мені часто доводиться розрізати мозок людини, і це те, що я ненавиджу робити. Я припалюю діатермічним пінцетом тендітні й звивисті артерії, що лежать на блискучій поверхні мозку. Розрізаючи його невеликим скальпелем, я роблю в мозку отвір, у який вставляю тонкий відсмоктувач — основний інструмент нейро-хірурга, позаяк мозок має консистенцію желе. Я дивлюсь в операційний мікроскоп, просуваючись крізь білу м'яку речовину мозку в пошуках пухлини. Саму ідею того, що мій відсмоктувач рухається поміж думками, емоціями та мисленням і що пам'ять, мрії і почуття складаються з желе, досить важко сприйняти. Я бачу перед собою лише певну субстанцію. Але знаю, якщо відхилюсь від потрібного напрямку і зайду в ділянки, які нейрохірурги називають функціонально важливими, то завтра, під час обходу, в післяопераційній палаті побачу скаліченого і безпорадного хворого.

Хірургія головного мозку — ризикована галузь, і сучасні технології лише незначно зменшили цей ризик. Я маю можливість застосовувати в нейрохірургії принцип GPS, так звану комп'ютерну навігацію, при якій інфрачервоні камери спостерігають за головою хворого так само, як орбітальні супутники стежать за Землею. Камери «бачать» інструменти в моїх руках завдяки прикріпленим до них маленьким кулькам, що відбивають промені. Комп'ютер, який підключено до камер, показує місцезнаходження інструментів у мозку пацієнта, згідно зі знімками, зробленими перед операцією. Я маю можливість оперувати на мозку пацієнта, що перебуває в ясній свідомості і отримує тільки місцеве знеболення, таким чином, я можу знайти функціонально важливі зони за допомогою електричної стимуляції.

Анестезіолог просить пацієнта виконувати прості завдання, це дає мені змогу бачити, чи не роблю я шкоду в ході операції. Якщо це операція на спинному мозку, який є ще більш вразливим, ніж головний, я можу застосувати метод електричної стимуляції, відомий під назвою викликаних потенціалів, який вчасно попередить про ймовірну загрозу паралічу.

Незважаючи на всі ці технології, нейрохірургія залишається ризикованою справою: чим далі інструменти заглиблюються в головний чи спинний мозок, тим більше значення мають майстерність і досвід, які допомагають хірургу зрозуміти, де вчасно зупинитись.

Інколи краще не оперувати взагалі, а дозволити хворобі перебігати своїм природним чином. І ще є везіння: чим більше я набуваю досвіду, тим важливішим мені здається елемент фортуни.

Я мав оперувати пацієнта з пухлиною шишкоподібної залози. У сімнадцятому сторіччі філософ-дуаліст Декарт, який стверджував, що розум і мозок — абсолютно відокремлені, помістив душу людини в шишкопо-дібну залозу. Це в ній, казав він, відбувається магічний зв'язок між матеріальним мозком і безсмертною душею. Я не знаю, що він би сказав, якби побачив пацієнта, який дивиться на зображення свого мозку на відеомоніторі, коли я оперую його під місцевим знеболенням.

Пухлини шишкоподібної залози дуже рідкісні. Вони можуть бути як доброякісні, так і злоякісні. Доброякісні не завжди потребують лікування. Злоякісні лікують опроміненням та хімією, але вони часто невиліковні. Раніше пінеоцитоми вважали неоперабельними, проте з розвитком сучасної мікронейрохірургії погляди дещо змінились. Зараз лікарі сходяться на думці, що варто робити операцію бодай для того, щоб отримати біопсію, визначитися з типом пухлини і обрати оптимальний спосіб лікування. Шишкоподібна залоза схована глибоко всередині мозку, тож операція є для хірургів справжнім викликом. Коли нейрохірурги розглядають знімки головного мозку з пухлиною шишкоподібної залози, вони відчують одночасно і острах, і збудження, подібні до тих, що переживають альпіністи, споглядаючи високий пік у надії на нього видертись.

Цей пацієнт ніяк не міг змиритися з думкою, що його життя загрожує смертельна хвороба і він більше не може контролювати ситуацію. Це був енергійний директор фірми. Йому здавалось, що болі голови, які почали дошкуляти ночами, були викликані стресом,

пов'язаним з необхідністю звільнити велику кількість робітників у результаті фінансової кризи 2008 року.

Рекомендована література



Сила підсвідомості. Як спосіб мислення змінює життя

Becoming. Становлення

ЮВАЛ НОЙ ХАРАПІ

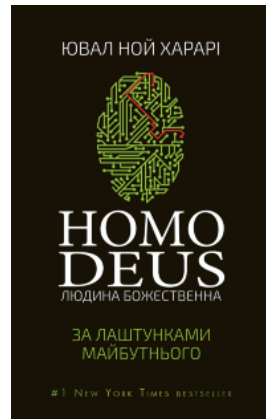


21 УРОК ДЛ**Я**
СТОЛІТ**Т**Я

21 урок для 21-го століття



Вісім релігій, що панують у світі: чому їхні відмінності мають значення



Homo Deus: за лаштунками майбутнього



Sapiens: Людина розумна. Коротка історія людства

Перейти до категорії
Біографії і мемуари

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ